

Rr.:

Nový německý Polní řád.

(Dokončení.)

Zajištění boků za pochodu provádějí průzkumné hlídky; nestačí-li, boční voj. Oboje je třeba vyslat o něco dříve. Přechází-li pochod v boční pochod, je výhodné použít dosavadního předvoje jako bočního voje a z valného voje vyloučit nový předvoj.

Obrana proti ÚV. je ulehčena průzkumem a včasným varováním. Před nastoupením pochodu třeba stanovit způsob oznámení nájezdu ÚV. (signály, jezdeci, radio).

„Děla proti ÚV. třeba rozdělit na proudy, zvláště těm, které se pohybují na volném křídle, jinak třeba je zařadit především na začátek a na konec pochodových proudů.

Silnice vedoucí z otevřených boků a zezadu mohou být přehrazeny jednak samými vojsky, jednak ženijním vojskem, a to minami nebo jinými prostředky. K obraně určená ÚV. jede na pochodové cestě buďto před pochodovým proudem nebo za ním anebo jej doprovází na postranních cestách.

Jakmile se rozpozná útok nepřátelské ÚV., zaujmou všechny zbraně proti ÚV. palebnou pohotovost, pěchota se skryje na rozkaz svých velitelů a jízdní i jezdecké jednotky se snaží po částech opustit silnici. Není-li to možné, zastaví a sesednou, přehradí silnici proti nepříteli vozidly a jinými prostředky a hájí tuto překážku (Sperre); vše ostatní zůstane u koní a vozidel. Rozkaz k palbě dávají nejčastěji nižší velitelé.“

Zadní voj se člení právě tak jako předvoj, a to z adního ouf (Haupttrupp), zadní houfec (Nachtrupp), hlídka zadního voje (Nachspitzenkompanie — u silnějšího zadního houfce), zadní hlídka (Infanterienachspitze) a někdy jezdecká zadní hlídka (Reiter-nachspitze).

Za odpočinku se nesmí zapomínat na OPL., jednotně řízenou vyšším velitelem; průzkum se nepřerušuje.

„Pochodující vojska, která počítají s brzkým střetnutím s nepřítelem, zvyšují rozvinutím (Entfaltung) svou bojovou pohotovost a zajišťují jim své přiblížení k nepříteli.“ K tomu účelu slouží nejprve předvoj, a zruší-li se, dostane nový úkol v rámci nové sestavy.

Postup v několika proudech usnadňuje rozvinutí a možnost zásahu do boku nepřítele. Obvykle však nutno stáhnout síly pro boj dohromady.

Shromáždění i pohyby vojsk nutno zastírat na všechny strany. Zastírání ve vzduchu je věcí letectva, zejména bojového a OPL.

„Ofensivní zastírání (offensive Verschleierung) na zemi je především úlohou armádního jezdeckva. Musí se pokusit o vzdálení nepřítele od vojsk, jež chrání. Mimo to musí útočit všude na nepřátelský průzkum a zatlačit jej. Účinnější je defenzivní zastírání, omezuje-li terén nepřátelský průzkum na použití cest. Ty se přehradí a přehrad se využije k obraně... Průzkumné oddíly se předsunou daleko kupředu na nepřítele. Také k defenzivnímu zastírání nejlépe se hodí armádní jezdeckvo... Zaplňování terénu, zvláště je-li možné ve velké hloubce, může účinně podporovat defenzivní zastírání. Není-li dostatek bojových plynů, může být užitečné zaplňování (Vergiftung) jednotlivých daleko od sebe

vzdálených míst v terénu, jsou-li obratně vyhledány. Také klamná zařízení podporují defenzivní zastírání.“

Neprátelskou spojovací službu nutno účinně rušit. Zastírání usnadňuje bezprostředně provedení četných jiných úkolů.

V. P o c h o d.

„Velká část válečné činnosti vojsk záleží v pochodování. Na bezpečném provedení pochodů a výkonných vojscích po skončení pochodu závisí hodně výsledek všech podniků.“

Proto je třeba věnovat jednotkám veškerou péči, zvykat je vydatným pochodům, ulehčovat jim atd. Před pochodem třeba prozkoumat cesty, zejména pro pohyb motorisovaných vojsk.

Noční pochod, ač namáhavější, lze lépe utajit; proto je důležitým prostředkem k překvapení nepřítele, zejména pro toho, kdo nemá dosti lektva. Pro jízdní a motorisovaná vojska přestává odpočinek již 2 hodiny před začátkem pochodu a začíná později než u jiných vojsk.

Motorisované jednotky pochoduji buďto jako zvláštní motorisovaná skupina (motorisierte Staffel) s ostatními nebo na zvláštní cestě jako motorisovaný pochodový proud (motorisierte Marschkolonne).

Pochod mimo cesty zmenšuje pochodovou rychlost větších jednotek na 2—3 km v hodině. Za noci na dobrých silnicích dosahuje pěchota a jízdní vojsko téměř téže rychlosti jako ve dne, ale klesá značně na špatných cestách a za velké tmy. Cyklisté a motorisované jednotky pochoduji v noci pomaleji.

„Mají-li vykonat smíšené jednotky několik pochodů bez pravděpodobnosti srážky s pozemním nepřítelem, může se na tu dobu sestavit přehled pochodu (Marschübersicht), který obsahuje kromě cest denní cíle, ubytování a stanoviště stanů.“

Pochoduje se buďto na jedné straně silnice (pravé) nebo na obou tak, aby prostředek zůstal volný pro dodávání rozkazů a hlášení. Příliš rychlá jízda automobilních vozidel podél pochodového proudu je zakázána. Rozstup mezi rotami v proudu činí 10, u jízdních, jezdeckých vojsk a štábů 15 kroků. Důstojníci na koních, náruční koně atd. se počítají k proudu a ne do rozstupu.

Oddech se koná jednou za 2 hodiny, v noci každou hodinu. Odpočinek po vykonání větší části pochodu. Slouží-li na krmení a napájení koní, musí trvat nejméně 2 hodiny. Oddechy třeba udržovat vždy, i je-li nutno si pospíšit. „Jen když jde o to, aby bylo včas dosaženo bojiště nebo rozhodujících míst, třeba jen zlomky jednotky, musí velitel zavrhnout veškeré ohledy na šetření trupu.“

Má-li jednotka přejít po válečném mostě, zaujme příslušný tvar již 100 m před mostem a zruší jej až na 100 m po přechodu mostu. „Za leteckého útoku třeba most uvolnit. Velitelé všech stupňů zamezí, aby se nezvýšila rychlost pochodu a vojska se nestlačila.“

VI. Ú t o k.

„Útok působí pohybem, palbou, nárazem a směrem, v kterém se vede. Útok se může vést čelně, tedy obyčejně proti největší síle, na bok nebo do týlu protivníka. Může být dále nasazen z několika směrů. Při průlomu nepřátelské fronty povstanou na místě průlomu nové útočné směry.

Čelní útok (der frontale Angriff) proniká nejtíže. Je však nejčastější. Také vojska, která nejsou nasazena k čelnímu útoku, musí oby-

čejně čelně útočit. Čelní útok proti stejně hodnotnému a k obraně připravenému nepříteli je dlouhý, urputný zápas o převahu. Předpokládá velkou převahu sil a prostředků a vede k rozhodnému výsledku jen tehdy, je-li nepřítel prolomen.

Obchvatný útok (der umfassende Angriff) jest účinnější než čelní. Současný obchvat obou nepřátelských křídel předpokládá značnou převahu. Hluboký a až do týlu nepřitele sahající obchvat jednoho nebo obou nepřátelských křídel může vést k zničení nepřitele. Nejjednodušeji se obchvat provádí, když se nasadí síly k němu určené již zdaleka proti křídlu nebo boku nepřitele. Těžší je zahájit obchvat v blízkosti nepřitele; přesuny k obchvatu na bojišti jsou možné jenom v nepříznivějším terénu nebo v noci. Obchvat musí zasáhnout hlavní nepřátelské síly v rozhodujícím směru. Úspěch obchvatu je závislý na tom, zdali a do jaké míry se nepříteli podaří přesunout včas síly k ohroženému směru. Snaha o rozšíření obchvacujícího křídla vede snadno k příliš velké šířce a tříštění sil. Proto je v nejisté situaci lepší členit obchvacující křídlo s počátku do hloubky. Kdo obchvacuje, vydává se v nebezpečí, že bude sám obchvacen. Velitel musí přihlížet k této možnosti. Nesmí se však bát oslabení (čelní) fronty, mohli si tím vytvořit převahu na obchvacujícím křídle.

Obchvat předpokládá čelní poutání nepřitele. Nejjistěji upoutáme nepřitele, útočíme-li na celou jeho frontu. Takový útok vyžaduje ovšem velké síly, které mohou chybět obchvacujícímu křídlu. Často se musíme spokojit útoky s omezeným cílem nebo klamnými útoky. Někdy je možné proti silnějšímu nepříteli také vyčkávací chování. Útočí-li nepřítel čelně, bráníme se na místě anebo vedeme ústupový boj. V tom případě přináší setrvání v obchvatu větší, zastavení obchvatu a provedení protiútoku jistější úspěch.

Útok do boku (der Flankenangriff) povstává z dosavadního postupového směru anebo obejitím (Umgehung). Je zvláště účinný, zasáhne-li nepřitele s překvapením a nedopřeje mu času k odvetným opatřením. Vyžaduje nadobyčejné pohyblivosti a klamání nepřitele na jiném místě.

Umožňuje-li směr postupu nebo obejití výjimečně **útok do týlu** (Rückenangriff), může být dosaženo velikých úspěchů, je-li nepřítel překvapen a vlastní síly jsou dosti silné.

Průlom (Durchbruchsangriff) se snaží roztrhnout souvislost nepřátelské fronty a obchvátit její konce na místě průlomu. Podmínkou jeho zdaru jest překvapení, nasazení průlomu tam, kde jsou příznivé podmínky pro útočící pěchotu v celé hloubce prostoru průlomu a velké síly, aby bylo možno pokračovat v útoku po průlomu.

Průlom musí být nasazen ve větší šířce, než je zamýšlen, aby byl nepřítel zachycen a sražen po stranách místa průlomu. Také zbylá fronta musí být poutána. Čím širší je vnik (Einbruch), tím silněji může být dopředu vržen průlomový klín. Zálohy musí být po ruce k odražení nepřátelských záloh, nasazených proti bokům průlomu. Zdařilého průlomu musíme využít, dokud nepřítel neučiní odvetná opatření. Čím hlouběji vnikne útočník, tím účinněji může přikročit k obchvatu a tím dříve zneškodnit nepřátelský pokus o obnovení souvislosti fronty více vzadu. Operativně můžeme využít zdařilého průlomu nejprve armádním jezdeckým a motorizovanými jednotkami. Ty při tom podporujeme útoky stíhacího a bombardovacího letectva proti nově se objevujícímu nepříteli.

Útok s omezeným cílem (Angriff mit begrenztem Ziel) má dosáhnout úměrně omezeného úspěchu. Provádí se obvykle tam, kde

situace opravňuje k podobnému úspěchu. Uskuteční-li se na příznivém místě, může mít velký účinek. Může též sloužit jen k tomu, abychom nepříteli zdrželi nebo upoutali. Provedení útoku s omezeným cílem se neliší od provedení jiných útoků. Útočný cíl může být stanoven blízko a může ho být dosaženo slabými silami, může však také vyžadovat nasazení všech sil. Při blízkém útočném cíli nebo lehkém útoku nemusí útočník přihlížet k hloubkovému členění. Útok třeba včas zastavit. Útočný cíl smějí vojska přehodnotit, jen byla-li k tomu zmocněna. Rozhodnutí o tom vyžaduje pečlivé úvahy.

Mnohdy je lepší napřed přimět nepříteli k útoku a potom teprve přejít k útoku, když již se nepřítel vydal ze svých sil. Je obtížné postřehnout správný okamžik k přechodu do útoku. Je nebezpečí, že rozhodnutí k útoku nebude včas anebo že k němu vůbec nedojde.

Každý útok vyžaduje jednotného velení; nesmí se rozpadnout v jednotlivé útoky. Hlavní sílu a největší množství munice třeba nasadit na rozhodujícím místě... v těžišti. Těžiště (Schwerpunkt) se vyznačuje: při nasazení útoku úzkým pásmem činnosti, opatřeními pro soustředění palby všech zbraní, také ze sousedních pásem činnosti, a zesílením palby zvláště přidělenými doprovodnými zbraněmi pěchoty a dělostřelectvem; při provádění útoku zesilováním palby a nasazením tanků a záloh. Ale volbu těžiště má mnohdy vliv dělostřelectvo a také tanky. Nemůžeme-li rozpoznat rozhodující místo předem, musí být utvořeno těžiště do neznáma, a je-li třeba, později přeloženo anebo teprve vytvořeno. Dosáhne-li útok úspěchu na jiném místě, než kde byl zamýšlen a očekáván, třeba ho využít s rozhodností. Má-li být těžiště přeloženo nebo později vytvořeno, musíme mít dostatečné zálohy a možnost účinného soustředění palby v novém směru.

Šířka pásma činnosti pěchoty v útoku musí odpovídat předvídané spotřebě sil. Šířky jsou závislé na úkolu, bojových počtech, terénu, podpoře palbou všemi zbraněmi a na očekávané síle nepřátelského odporu. Šířka včleněného praporu se pohybuje zpravidla mezi 400 až 1000 m (měřeno v nepříteli)... Pěší divise o 3 pěších plucích a s četným dělostřelectvem, v střetném boji a v příznivém terénu může dostat pásmo činnosti 4000—5000 m. Šířka včleněné pěší divise při útoku na silně opevněné postavení nesmí být větší než 3000 m, má-li být proveden útok bez vystřídání čerstvými vojsky a využito úspěchu.“

Není třeba vyplnit celá pásma činnosti vojsk. Hranice pásma neslouží k tomu, aby se ztrnule a úzkostlivě udržoval vzájemný styk. „Volná křídla se neohraničují. Pro sousední, ale těsně nesouvisící svazky stačí často r o z h r a n í (Trennungslinie). Někdy postačí jen označení útočného cíle.“

Dosažením útočného cíle třeba zlomit nepřátelský odpor. „Tohoto cíle je dosaženo, když se zmocníme nepřátelského dělostřelectva nebo je donutíme k ústupu. Součinnost útočící pěchoty s podporujícím dělostřelectvem udává svůj ráz průběhu útoku. Činnost obou zbraní se nedá oddělit časově a prostorově po celou jeho dobu. Podpora pěchoty dělostřelectvem jde až po spodní hranice rozptylu děl. Až po tyto hranice musí pěchota všeobecně sama vést útok.“

Velitel dělostřelectva (Atilierieführer) je zpravidla v nejbližší blízkosti velitele divise. „Nemá-li pěší divise velitele dělostřelectva, může si nejstarší dělostřelecký velitel zvolit bojové stanoviště i dále od velitele divise, vyžaduje-li toho velení vojskům.“ U nižší jednotky, na př. zesíle-

ného pěšího pluku, je velitel dělostřelectva tam, odkud nejlépe řídí boj; musí však mít spolehlivé spojení s velitelem pěchoty.

U armádního jezdeckta dlí velitel dělostřelectva u svého vyššího jezdeckého velitele.

Velitel dělostřelectva disponuje přímou podporou (angewiesene Artillerie) přímo, doprovodným dělostřelectvem (unterstellte Artillerie) podle rozkazu vyššího velitele, musí však o tom zpravit příslušného velitele pěchoty. Těsná spolupráce mezi veliteli obou zbraní jest podmínkou úspěchu. Třeba se vždy snažit o společná BS.

„Tanky a pěchota mají všeobecně mít týž útočný cíl, co možná nepřátelské dělostřelectvo. Zpravidla zasazujeme tanky tam, kde hledáme rozhodnutí Pripoutání na pěchotu zbavuje tanky výhody jejich rychlosti a podle okolností činí je obětí nepřátelské obrany. Je nutno zasadit je tak, aby vyřadily zbraně překážející útoku pěchoty, především dělostřelectvo, nebo aby vnikly společně s pěchotou do nepřítele. V posledním případě je třeba je podříditi onomu veliteli pěchoty, v jehož pásmu útočí. Příležitostně může útok tanků doplnit ztíženou dělostřeleckou podporu v posledním údobí, nebo chrániti přemístění dělostřelectva Motorizované ženijní vojsko možno přidělit tankovým jednotkám.“

Také spolupráce letectva, OPL. a ženijního vojska musí být pro útok pečlivě připravena. „Bojové plyny mohou být výhodné k potírání dělostřelectva a záloh, kromě toho k zřízení nebo zesílení přehrad na bocích. Útočící pěchota musí být zavčas zpravena, kdy a kde se bojové plyny nasazují a jak dlouho účinkují, aby podle toho zařídila svůj postup. U m ě l á m l h a může skrýt za příznivých povětrnostních podmínek vlastní útočná vojska a oslepit nepřátelské pozorovatele i obranné zbraně. Je cenná k překonání holého terénu. Útočící jednotka musí využít její omezené doby trvání.“

Východiště útoku se zaujímá na zvláštní rozkaz (Befehl zur Bereitstellung). Útok je nařízen rozkazem k útoku (Befehl zum Angriff). Jakmile nemůže dělostřelectvo za útoku podporovat pěchotu z dosavadních palebných postavení, přemisťují se „baterie na rozkaz nebo samostatně. Zaujmou postavení co nejbližší pěchoty, zjednaří styk, postřelují ještě odporující části nepřítele, odrážejí protiútoky (Gegenstoss) a zajišťují palbou další využití úspěchu. Zbraně proti ÚV. následují hned za pěchotou, části OPL. třeba včas přitáhnout.“

Nepodaří-li se provést útok během jednoho dne, třeba včas dát rozkazy k pokračování útoku druhého dne. „Vyšší velitelé nesmějí příležitostně váhati s vydáním rozkazů ještě předtím, než budou mít celkový obraz denních bojů.“ Nestačí-li síly k pokračování útoku, třeba udržet dobytý terén. „Přechod do obrany (Übergang zur Verteidigung), ať kratší anebo jako konečné opatření, musí být nařízen.“

Střetnutí.

„Střetnutí (Begegnungsgefecht) nastává, když pochodující soupeři zahájí při srážce boj bez dalších příprav. Rozhodnutí a jednání se uskutečňuje nejčastěji do neznáma. Nejistota a nejasnost situace, které vedou k překvapující srážce, jsou nejčastějším podnětem střetnutí. Rovněž znám-li nepřátelský postup, dochází k střetnutí, jestliže jeden nebo oba protivníci bez odkladu nebo po zběžné přípravě zahájí útok. Také během boje vzniknou pro jednotlivé jednotky situace, které se podobají střetnutí Často má průběh bojů čelní linie význam pro vývoj a pokračování dalšího

boje. Při okamžitém útoku obou soupeřů z pochodu může dojít k různým bojům, v nichž samostatnost vyšších velitelů a hodnota vojsk jsou rozhodující. Úspěch připadá tomu, kdo předejde soupeře a učiní jej na sobě závislým. Rychlý postřeh příznivé situace, rychlé jednání i za nejisté situace a okamžité rozkazy jsou nezbytnými předpoklady.

Nejjistějším základem úspěchu je náskok v bojové pohotovosti. Ten nutí protivníka k boji proti přesile a usnadňuje vedení dalšího útoku v zamýšleném směru. Teprve počáteční boje přinášejí zpravidla určité vyjasnění situace, leč jen výjimečně lze na ně čekat. Úlohou vyššího velitele je převzítí rázné vedení boje, který podvelitelé zahájili samostatně.

Předvoj může splnit svůj úkol útočně (má-li přiděleny ÚV.) i obranně (proti silnějšímu nepříteli). Při útočném způsobu se rozvíjí přímo z pochodu pod ochranou svých doprovodných zbraní nebo po zběžné přípravě. Obranné řešení dovoluje zajistit širší prostor. Náskok v podpoře dělostřelectva zajišťuje nejlépe dělostřeleckou převahu. Není-li třeba zaujmout východiště útoku a chce-li se získat čas, rozvíjejí se i valné síly přímo z pochodových proudů podle útočných rozkazů. Není-li vyhlídky na další úspěch anebo nemohou-li se valné síly uplatnit ještě též den, je na místě opatrnost; rovněž tak při ohledu na sousedy.

Útok na opevněné postavení.

„Nemůže-li být nepřátelské postavení obchvácano a nelze-li je obejít, je třeba na ně útočit čelně a pokusit se o průlom.“ Útok vyžaduje značných sil a času k jich přípravě, což závisí též na odlosti postavení. Je třeba rychle zdolat postavení předních a bojových stráží, podle okolností předsunutého postavení a přilnout k hlavnímu postavení. Následuje průzkum a příprava všech druhů, zejména rozvrhů dělových paleb, které třeba uvést v soulad s pěchotními palbami. Velitel sboru si ponechá zpravidla jen nejtěžší baterie pro zvláštní daleké úkoly, kdežto ostatní dělostřelectvo přidělí divisím podle jejich úkolů.

Hodina útoku se nařizuje co nejpozději. Třeba včas uvolnit a pěchotě podřídit části dělostřelectva k doprovodu pěchoty; baterie, které postřehnou, že se mohou přemístit, jdou z vlastního popudu kupředu.

Ustoupí-li nepřítel na zadnější postavení, třeba si vynutit jeho průzkum a připravit se důkladně k novému útoku. Při takovém ústupu třeba se připravit na nepřátelské protiútoky.

Je-li nepřítel předcházejícími boji otřesen, netřeba k útoku tolik příprav (abgekürztes Angriffsverfahren). „Včas k zásahu připravené jednotky ÚV. usnadní útok, podle okolností teprve umožní. Umělá mlha může posloužit za příznivých povětrnostních podmínek.“

Proti nepříteli, který vede ústupový boj, dospějeme nejrychleji k cíli, „útočíme-li na jednom místě velkou silou. Prorazí-li útok rychle a hluboko, vyklídí co nejdříve celé postavení. Podaří-li se mu vyhnout, je třeba ho již nepustit rázným tlakem a dalekými cíli a zamezit mu vytvoření nového odporu. . . . Většina dělostřelectva následuje přímo (za pěchotou); nasazení tanků může být účelné; ženijní vojsko třeba držet vpředu a z pojítek zasadí se jen nezbytně nutně.“

VII. P r o n á s l e d o v á n í.

„Únava vojsk nesmí být nikdy příčinou k zanedbání pronásledování (Verfolgung). Velitel jest oprávněn požadovat, co se zdá nemožné; smělost a bezohlednost musí jej v tom podporovat. Každý musí vydat své po-

slední síly. Opatření k pronásledování třeba včas připravit. Přecenění teprve dozrávajícího úspěchu chová v sobě nebezpečí vážných nehod; síly, jež předčasně nasadíme do pronásledování, mohou nakonec vítězství ohrozit.

Vítěz pronásleduje v široké frontě v stálé snaze, aby nepřítele předhlonil a obchvátíl, položil se na jeho ústupové cesty a odtlačil jej od jeho zadních spojení. Přehradami v týlu nepřítele pomůžeme pronásledujícím vojskům. Pozná-li velitel, že nepřítel již neudrží bojiště, povzbudí vůli k vítězství svých podvelitelů k nejzazší mezi, uvede v pohyb všechny volné síly na rozhodujícím směru pronásledování a posune co nejrychleji nově utvořené stíhací oddíly (Verfolgungsabteilungen). Předně třeba předsunout zbraně velké rychlosti a pohyblivosti. Zvláště pro armádní jezdecko a motorisované oddíly se naskytají vděčné úkoly. Třeba jim přidělit motorisované ženijní vojsko, zbraně proti ÚV. a OPL. Nemůže-li se pronásledování zahájit s křídla nebo cesta tam je daleká, je nutno pronásledující jednotky vrhnout skrze místa průlomů. Na takových místech třeba včas upravit poměry velení.“

Pronásledování se zúčastní všechny zbraně, zvláště pak bojové letectvo, avšak třeba pamatovat na jejich hojnou zásobu munice. „Zaplynované prostory nutno obejít a označit následujícím jednotkám. Mohou však být projety motorovými vozidly. Na místech, která možno lehce asanovat, třeba utvořit brzo průchody (silnice, holý terén).“ Ženijní vojsko, není-li zařadeno vpředu, upravuje komunikace. Spojení se obstará spíše bezdrátovými pojítky. „Všichni velitelé doprovázejí pronásledující jednotky nebo následují hned za nimi.“ Odpor zadních vojsk nesmí svést ze směru pronásledování. Je-li třeba, nasadí se nové úderné skupiny a vynaloží vše, aby se útočník dostal na valné síly ustupujícího nepřítele.

„Při nočním pronásledování proniká pěchota čelně podél silnic, zatím co dělostřelectvo vystupňuje rušivou palbu na největší vzdálenosti. Jednotlivé baterie se snaží následovati a zaujmout postavení podle mapy. Prodlužují rušivou palbu a někdy zasáhnou i do blízkého boje pěchoty. Aby pěchota nebyla zasažena vlastní dělovou palbou, musí včas hlásit dosažení cílů. Noční letecké útoky mohou zesílit účinek dělové palby v nepřátelském ústupovém prostoru. Pronásledování možno zastavit jediné na rozkaz vyššího velitele.“

VIII. Obrana.

Obrana (Abwehr) je podle předpisu TF. nadřazeným pojmem pro dvě obranné operace, a to pro vlastní obranu (na místě) (Verteidigung) a ústupový boj (hinhaltender Widerstand); jinými slovy vidí obranu na místě (statickou) a obranu pohyblivou (dynamickou) neboli ústupový boj, někdy chybně nazývaný pružnou obranou. Do rámce obrany však nepatří ústup, o němž TF. pojednává zvláště, a boj na zdrženou, jak uvidíme dále.

Tento názor se shoduje všeobecně s předpisem francouzským i československým, s tím rozdílem, že oba tyto předpisy zahrnují do obrany i ústup, kdežto německý nikoliv.

Rakouský předpis zase nezná ústupového boje (hinhaltender Widerstand); jinak se shoduje s německým.

Schematicky:

obrana (defensiva) = Abwehr = Défensive = Verteidigung (rak.),

obrana (na místě) = Verteidigung = Défense = Verteidigung,

ústupový boj = hinhaltender Widerstand = Manoeuvre en retraite =
= hinhaltendes Gefecht,

ústup = Rückzug = Retraite = Rückzug.

Kromě toho TF. pojednává zvláště o boji na zdrženou (hinhaltendes Gefecht), čehož ostatní předpisy neznají.

„Obrana působí převážně palbou. Obránce musí tudíž vystupňovat účinek palby na nejvyšší stupeň. Při tom mu napomáhá především podrobná znalost bojiště, možnost lepšího využití terénu a jeho umělé úpravy, která poskytuje zároveň kryt a zvýšený účinek zahnízděného střelce na pohyblivého útočníka. . . . Nutnost obrany proti ÚV. se uplatňuje přirozenými překážkami, jako řekami, bažinami a strmými stěnami. . . . Dovolí-li okolnosti, musí být terén prozkoumán i s nepřátelské strany. . . . Účinku palby musí býti využito již na velké vzdálenosti. Při dalším postupu musí se útočník dostat do stále silnější palby. . . . K ochraně volných boků je potřeba záloh. Ale palebná síla obrany nesmí být zmenšena příliš silnými zálohami. . . . Úkol musí v každé situaci jasně určit, o který druh obrany jde, obranu (na místě) či ústupový boj.“

Vojska se brání v obranném postavení (Stellung). „Nejdůležitější částí každého postavení je hlavní postavení (Hauptkampffeld); drží se až do posledního. K postavení patří před hlavním postavením předsunutá postavení (vorgeschobene Stellungen) a bojové přední stráž (Gefechtsvorposten). . . . Boční postavení (Flankenstellung) má přinutit nepřítele k útoku v jiném směru, než dosud útočí. . . . Na ohroženém křídle musí mít obránce možnost, aby postavení zahrnul anebo se učlenil stupňovitě. Pokusy o obchvat postavení třeba zmařit útočným způsobem.“

Hlavní postavení musí být členěno do hloubky. Ta je však omezena požadavkem, aby většina doprovodným i lehkých zbraní mohla působit před hlavní postavení.

Pro šířku pásem činnosti platí všeobecně, že úseky jsou v příhodném terénu dvakrát tak široké jako v útoku. To znamená: prapor 800—2000 m, pěší divise o třech pěších plucích 8000—10.000 m.

Podle úpravy terénu může být postavení slabě nebo silně opevněno.

Vyšší velitel určuje hlavní postavení obvykle podle mapy stanovením všeobecné čáry jako základu pro nejpřednější obranné zařízení (přední okraj hlavního postavení = Hauptkampfflinie). Nižší velitelé musí určit přední okraj hlavního postavení v terénu. . . . V kopcovitém terénu též na odvráceném svahu. . . . Postavení se dělí na úseky (Abschnitt), . . . které mají své zálohy. . . . Je-li třeba vystřídání (Ablösung), může současně vystřídání pěchoty a dělostřelectva působit rušivě.“

Doporučuje se příprava zadního postavení (rückwärtige Stellung), obvykle jen ve větších poměrech. Má být tak vzdáleno, „aby přinutilo nepřítele k novému dělostřeleckému nástupu. . . . Přeložení obrany do zadního postavení možno naříditi, jestliže hlavní postavení lze udržet jen za nepoměrně velkých obětí a jestliže to jiné okolnosti nezkazují.“

Před obranným postavením vedou boj slabší síly, zejména rychlé a pohyblivé. Předsunutá postavení mají zabránit, aby se nepřítel nezmocnil důležitých pozorovatelů před bojovými předními strážemi. Obecně se volí tak, aby mohla být podporována částí dělostřelectva hlavního po-

stavení. Jsou to tedy jaksi přední stráže, jež podléhají buďto veliteli vyšší jednotky nebo velitelům úseků. Třeba je vybavit těžkými kulomety, zbraněmi proti ÚV. a lehkými bateriemi. Zasazené síly nesmějí být vydány porážce po částech; je třeba pamatovat na jejich včasný ústup.

„Bojové přední stráže zaopatřují osádce hlavního postavení čas k zaujetí bojové pohotovosti..... a klamou nepřítele o umístění hlavního postavení..... Nebývají předsunuty před účinný dostřel lehkého dělostřelectva hlavního postavení..... Bývají slabé v přehledném terénu a stavějí je velitelé úseků, jimž podléhají. Vyšší velitel nařizuje zpravidla jejich přibližnou sílu, nejprřednější čáru odporu a jak dlouho mají držet (v souladu s předsunutým postavením)..... Menší útočné podniky provedené pod ochranou bojových předních stráží mohou rušit nepřátelské přípravy k útoku a získat cenné zprávy.“

Hodnota hlavního postavení je dána palbami všech zbraní v těsném souladu a doplnění. Leč přes to nevidíme tu hlavní palebné přehrady. „Celý terén před hlavním postavením musí být ovládnán co možná bez mezer až na velké vzdálenosti. Jednotlivé zbraně se mají doplňovati podle svých vlastností se zřetelem na terén. Čím více se nepřítel přibližuje, tím více se musí palba proti němu zhušťovat.“

Velitel divisního dělostřelectva řídí jeho boj již na největší vzdálenosti. Velitel sboru si obyčejně ponechá jen nejtěžší baterie sborového dělostřelectva k zvláštním dalekým palbám.

Vnikne-li nepřítel do hlavního postavení, třeba jej zastavit nejdříve palbou a vyhnat okamžitými protiútoky. „Tanků se používá útočně. Jsou rozhodující zálohou vyššího velitele a hodí se zvláště k protiútokům..... Důležité je použití bojových chemických látek..... Umělá mlha může sloužit ke skrytu přesunů záloh a k přemístění dělostřelectva.“

I v obraně je důležitá úloha letectva a OPL., jež ruší veškerou činnost útočnickova letectva.

Nezdaří-li se útok, přikročí obránce, má-li dosti sil, k útoku z postavení (Angriff aus der Stellung), zejména aby působil obchvatně.

„Ústupový boj (hinhaltender Widerstand) se může provádět, nutí-li k tomu přesila nepřítele, anebo z vlastního úmyslu. V posledním případě splní svou úlohu jen tehdy, následuje-li nepřítel s převahou sil. S výhodou lze ho použít při zahájení boje nebo během boje jako výpomoci. Ústupový boj se vede na ústupovém postavení (Widerstandslinie) a podle okolností pokračuje na dalších postaveních, na které se stáhneme buďto za neustálého odporu anebo bez boje.“

Obrana ústupového postavení donutí nepřítele k zdoluhavým útočným přípravám, obrana mezi postaveními (Zwischenfeld) jej zdržuje. K tomu je třeba si vybrat výhodný terén a zvýšit jeho odolnost přehradami (ničeními). Vzdálenost mezi dvěma postaveními má být taková, aby přinutila nepřátelské dělostřelectvo k změně palebných postavení; v lesích může být malá. Vyšší velitel nařídí sám anebo přenechá svým podvelitelům (v nepřehledném terénu) okamžik ústupu z postavení. Vojska potřebují zpravidla zachytu (Aufnahme) k provedení ústupu. Šířka pásem činnosti jednotek může být různá. Jako schema ve výhodném terénu platí dvojnásobná šířka v obraně, t. j. prapor až 4000 m, třípluková pěší divise 16—20 km. Oblast vyšší jednotky se rozděluje na úseky jako v obraně, ty pak na skupiny odporu (Widerstandsgruppen). Hranice úseků platí jak pro postavení, tak pro předpolí a udávají zároveň pásma pro průzkum, zajištění, odpor a ústup dotčené jednotky.

Před ústupovým postavením jsou zřízeny bojové přední stráže, vybavené doprovodnými zbraněmi pěchoty a jednotlivými děly, které zpomalují postup nepřítele a klamou ho o způsobu obrany a o umístění ústupového postavení. Třeba je včas stáhnout; obvykle tvoří záchyt.

Doporučuje se vydržet na postavení až do noci i za cenu vážných bojů a v noci ustoupit. Je-li nutno ustoupit ve dne, je k tomu potřeba příhodného terénu a hlubokého členění pěchoty i dělostřelectva. Další postavení musí být včas prozkoumáno a obsazení připraveno. Tlačí-li nepřítel a zmocní-li se části ústupového postavení, neznamena to v žádném případě, že by musily ustoupit sousední části anebo celá fronta. Naopak části, které drží, napadnou nepřítele bočnou palbou a někdy i protiútokem.

Všechny zbraně působí spolu při obraně ústupového postavení. Obrana proti ÚV. musí zamezit proniknutí ÚV. podél postupových cest anebo v otevřeném terénu. Vlastní ÚV. usnadňuje odpoutání vojsk krátkými údery; zpravidla však bude zřídka k dispozici. Umělá mlha může nahradit při ústupu chybějící skryty, ale také poslouží někdy zároveň nepříteli. Bojové plyny, zvláště zaplňování terénu, ztěžují nepřátelský postup.

IX. Přerušení boje. Ústup.

Přerušení boje (Abbrechen des Gefechts).

„Boj může být přerušen, je-li dosaženo jeho účelu, vyžadují-li okolnosti použití vojsk jinde anebo za lepších podmínek, když pokračování v boji nedává vyhlídky na úspěch anebo vyhneme-li se přerušením boje porážce. Přerušeni může nastat dobrovolně anebo pod tlakem nepřítele, z vlastního rozhodnutí anebo na vyšší rozkaz.“

Aby se přerušeni mohlo provést, je potřeba z á c h y t u (Aufnahme). S výhodou je lze provést v noci. „Nejtíže se provádí ve dne a ztratili-li jsme volnost jednání. Je věcí všech velitelů v takové situaci udržet vojska v ruce osobním příkladem a klidným i jistým rozkazováním za použití všech prostředků. Stíhací a bombardovací letectvo, ÚV. a chemická vojska mohou umožnit též v takové situaci odpoutání.“

Ú s t u p (Rückzug).

„Rozhodnutí k ústupu lze dát jen tehdy, jestliže jsou všechny možnosti k vítězství vyčerpány a pokračování boje by vedlo k porážce nebo k ztrátám, které nejsou v žádném poměru k účelu boje. Jen největší nouze ospravedlňuje ústup z boje. Nezřídka byl boj ztracen proto, že velitel jej považoval předčasně za prohraný. Samy místní neúspěchy nesmějí jej přimět k rozhodnutí pro ústup. Za nejistého stavu věcí třeba vydržet. Žádný podvelitel není oprávněn k zahájení ústupu proti danému úkolu na zprávy o nepřiznivě situaci na jiném místě. I tam, kde je špatná situace, nutno čekat na rozkaz shora. Úmysl k ústupu třeba ihned hlásit nadřízenému veliteli.“

I v ústupu je třeba záchytu. K usnadnění ústupu třeba vykonat včas přípravy, přitáhnout ženijní vojsko, uskutečnit přehradu (ničení) a zaplňování terénu. Vyšší velitel řídí odpoutání od nepřítele a zpětný pohyb. Odpoutání zajišťují z a d n í č á s t i (Nachtruppe), t. j. menší jednotky ponechané v dotyku s nepřítelem, které budí zdání stále hodnotného odporu. Mohou být buďto staženy, je-li odpoutání hlavních sil provedeno, nebo ustoupí až pod tlakem nepřítele za spolupůsobení přehrad, umělé mlhy a bojových plynů neb i zadních vojáků. Ty vedou v dalším ústupový boj. „Cyklisté, jízdní a motorisované jednotky vydrží až do posledku na

místě, nemohou-li být nasazeny (útočně) proti boku a týlu pronásledujícího útočníka. Jejich pohyblivost a rychlost jim dovoluje navázat opět ztracený styk."

Bojové letectvo útočí na pronásledující jednotky. OPL. zabránuje leteckému pozorování. Rychlým a rázným odstupem od nepřítele získáme opět volnost jednání; zvýšené pochodové výkony, noční pochody a zajištění proti obchvatným akcím tvoří k tomu nezbytné předpoklady.

X. Boj na zadrženou.

„Účelu boje na zadrženou (hinhaltendes Gefecht) může být dosaženo podle úmyslu, situace, síly a chování nepřítele, terénu obranou, útokem s omezeným cílem, klamným bojem a též i místy vůbec bez boje. Nepřítele budto očekáváme anebo jej vyhledáme. Využíváme anebo si tvoříme příležitosti k vyčerpání nepřítele. Často je třeba šetřit silami a připravit nepřítele veliké ztráty. Čím déle se vede, tím většího prostoru je k němu potřebí. Ústupový boj je nejčastějším bojovým způsobem při boji na zadrženou. Obranu lze provádět jen v omezeném čase. Útok s omezeným cílem provádíme podle okolností proti křídlu, boku a týlu nepřítele a slabým místům jeho fronty... Nižším velitelům třeba dopřát více volnosti. Klamné boje (Scheingefecht) vedeme útočně nebo obranně. Nemají dostatek sil a jsou účinné, musí-li nepřítel počítat s vážným bojem a nemůže rozvinout svůj průzkum. Klamání nepřítele dosáhneme hlavně palbou dělostřelectva a doprovodných zbraní. Různý způsob boje, pohyblivost, rychlost, překvapení, zastírání a klamání nepřítele zvyšuje účinnost boje na zadrženou. Přes to bude to dosti těžké v přehledném terénu a na delší dobu... Často na širokých pásmech musíme držet vojska pohromadě v ohniscích boje; zbytek fronty se musí spokojit slabými silami."

XI. Boje za zvláštních okolností.

Boj za tmy a mlhy.

Oba způsoby vyžadují zvláštních bezpečnostních opatření. Při mlze musíme vždy počítat, že se rychle rozplyne.

„Rozhodný velitel nebude váhat využít noci k útoku, jde-li o dokončení nebo využití úspěchu, získání výhodného východiště nebo upoutání nepřítele. Výjimečně může dosáhnout noční útok úspěchu i proti lépe vyzbrojenému nepříteli, kterého bychom nedosáhli ve dne."

Noční útok bývá omezen, útočný cíl blízký; to neplatí pro pronásledování. Předpokladem jest jednoduchost podniku, pečlivá příprava, překvapení a použití nejjednodušších způsobů. Přípravná palba bývá krátká. Útočí-li se bez ní, vrhá se útočník holou zbraní a voláním hurá na nepřítele. Dělostřelectvo a doprovodné zbraně zarámují útok; přípravy nutno provést ve dne.

Obrana v noci využívá své připravené palby, která se spustí na znamení. Treba se však vyvarovat mrhání municí.

Bojo osady.

Spotřebuje mnoho sil, aniž má často vliv na dosažení úspěchu. Odehrává se na malé vzálenosti a závisí na samostatnosti nejnižších velitelů.

V útoku nasadíme často hlavní síly po stranách osady. Čelní útok je nesnadný.

V obraně využíváme osad k vyztužení obrany, zejména proti ÚV. Přední okraj hlavního postavení dáváme buďto před osadu nebo dovnitř,

ale zřídka kdy na okraj osady. Obklíčené osádky v osadách mohou se ještě dlouho držet a škodit nepříteli.

Boj v lese.

Les přitahuje vojska. Ztěžuje pozorování, spojení, palbu a vyvolává nepořádek. Malým lesům třeba se vyhnouti (postřel, pozorování, zaplňování). Boj rozhoduje obyčejně pěchota na malých vzdálenostech, a to puškou, lehkým kulometem, ručním granátem a holou zbraní; užitečné jsou plamenomety. Dělostřelectvo bude moci působit nejčastěji na okraje lesa.

Při útoku hledíme se zmocnit lesních výběžků a proniknout až k lesním východům, nejde-li o příliš rozsáhlý les.

V obraně klademe přední okraj buďto před les anebo dovnitř lesa, málokdy na jeho okraj. V ústupovém boji využíváme lesa, abychom nepřítele co nejdéle klamali a potom pod jeho skrytem ustoupili.

Boj o vodní toky.

Reky, které protínají směr útoku, znamenají pro útok překážku, pro obranu výhodu. Ušnadňují zastírání proti pozemnímu nepříteli. I bezvýznamné vodní toky mohou se stát silnými úseky svými bahnitými břehy, vysokou vodou nebo umělou záplavou. Vodní překážky jsou neúčinnějšími překážkami proti ÚV., zvláště mají-li bahnité břehy a příkré svahy.

K překonání vodního toku je třeba včasného průzkumu, připravení ženijního vojska a ženijního materiálu. Přejít sám třeba provést vždy s největším urychlením, a to za účinné podpory všech zbraní a OPL. Zvláště výhodné je použít umělé mlhy. Má-li řeka ostrovy, doporučuje se zmocnit se jich před přechodem.

Útok na opevněnou řeku se provádí jako útok na opevněné postavení. Převezená pěchota dobude nejprve pobřežních odporů. „Jsou-li převezené jednotky dosti silné a podpora dělostřelectvem zajištěna, pokračují rázně v útoku. Předmostí (Brückenkopfstellung) třeba co nejdříve předsunout, aby nepřítel nemohl postřelovat z pozemních pozorovatelů místa přechodu.“ Vyšší velitel přejde, teprve když je zajištěno spojení mezi oběma břehy. Co nejdříve třeba začít stavbu mostu, kterou nařizuje vyšší velitel.

V obraně třeba využít vodních toků, které zvyšují její odolnost. Nejprůběžnější obranná zařízení umístíme často až na sám přilehlý břeh. Z hlavního postavení musíme vodní tok ovládat souvislou palbou. Není-li vodní tok vážnou překážkou, doporučuje se útočné hájení jeho toku (protiútok), zejména v okamžiku přechodu nepřítelem.

Také v ústupu nutno využít obranných vlastností vodního toku.

Boj v horách.

Pro boj v horách platí tytéž zásady jako pro boj v normálním terénu. Některé zvláštnosti pohoří si vynucují v provedení určité odchylky. Co se týká velehor, pojednává o nich zvláštní předpis. Nejdůležitější a nejspolehlivější zbraní je v horách pěchota se svými zbraněmi. Účinek dělostřelectva bývá omezen. Doporučuje se podříditi částice dělostřelectva, zejména horského, pěchotě. Silnější dělostřelectvo zaujímá palebná postavení v údolích a na přilehlých svazích; na hřebenech lze umístit obyčejně jen jednotlivá děla nebo čtyři. Použití ostatních zbraní i ÚV. je též obtížné, ale obrana proti ÚV. snazší.

Za pochodu bývají předvoje i zadní voje silnější, jejich vzdálenosti od valných sil větší. V těžkém horském terénu jest obyčejně zesílený prapor největší jednotkou, kterou možno zasadit jednotně do útoku.

„Má-li se vést útok v údolí nebo po hřebenu, závisí na šířce údolí, na vlastnostech přímo přilehlých výšin, na pokrytosti a schůdnosti terénu, na povětrnosti, dále na síle, složení a výzbroji vojsk. Větší síly budou zpravidla útočit současně v údolí a na přímo přilehlých výšinách, především mohou-li údolí ovládat palbou. Čím více se boj zastavuje, tím většího významu nabývají výšiny uzavírající údolí.“

Obranné operace potřebují v horách obyčejně více sil než v nížině; ústup pak je zvláště těžký, nebyl-li boj včas přerušen.

Boj o soutěsky.

„Soutěsky (Engen) omezují prostor pro pohyb a boj; usnadňují zřízení přehrad a překážek Všeobecně soutěsky podporují obránce a překážejí útočníkovi.“ Za postupu se doporučuje předejít nepříteli a obsadit soutěsku. Nezdaří-li se to, je třeba se zmocnit soutěsky obchvatem. Při východu z několika soutěsek je výhodné vyčkat, až všechny východy jsou v našich rukou, abychom se vyvarovali porážky jednotlivých částí, které ze soutěsky již vyšly. Při pronásledování je lépe proniknout vedle soutěsky a tu pak zezadu přehradit nejprve vzdušnými útoky a dalekonosným dělostřelectvem.

Obrana se může provádět před soutěskou, v ní a za ní. Před soutěskou se postavíme, musí-li být volná pro následující síly; do soutěsky pak, není-li ji možno obchvátit. Za soutěskou se postavíme, chceme-li držet nepříteli při východu ze soutěsky pod nejmocnější palbou.

V ústupovém boji využíváme soutěsky buďto za ní (je-li krátká) anebo v ní (je-li hluboká). Za ústupu si musíme zajistit včasný průchod soutěskou.

Kryt hranic.

„Kryt hranic zajišťuje státní hranice proti pozemnímu nepříteli; jest obyčejně slabý. Nedostatek sil nahrazuje do jisté míry lepší místní znalostí, důkladným využitím sil a prostředků státu, znalostí provedení úloh krytu, výběrem a zesílením výhodného terénu, použitím přehrad, ničení, překážek a klamných zařízení, rychlými a skrytými přesuny sil, dobrou a zajištěnou spojovací sítí, především využitím a doplněním mírové telefonní a telegrafní sítě, a rozmanitými klamnými opatřeními.“

Všeobecné úlohy krytu jsou: „střežení a uzavření hranic, získání spolehlivého obrazu o nepříteli v pohraničí a obrana hranic proti nepříteli, který je překročil.“

Pohraniční pásmo se dělí na úseky a na podúseky podle úkolu a důležitosti terénu. Hlavní síly jsou na postavení krytu (Grenzschutzstellung); před ním podle vzdálenosti od hranic a terénu předsunutá postavení krytu (vorgeschobene Grenzschutzstellungen) a před těmi bojové přední stráž. Postavení krytu neodpovídá obyčejně průběhu státních hranic; je výhodné je umístit tak, aby nemohlo být účinně postřelováno z druhé strany hranic. Záloh může být jen tolik, aby nebylo oslabeno postavení krytu. Zálohy větších jednotek se připraví na místech, „s kterých mohou být rychle přesunuty připravenými vlaky, automobilními kolonami, jinými motorovými vozidly všech druhů a koly na velké vzdálenosti“.

Kryt pracuje s celním, poštovním, policejním a lesním personálem a s jinými civilními úřady. „Je-li krytu dovoleno překročit hranice, musí se pokusit získat zprávy o nepříteli vysláním průzkumných hlídek, menšími přepady a útoky pod velením lidí znalých místní krajiny. Nutno využít každého prostředku k získání zpráv. Zjedná-li se s nepřítelem dotyk, třeba jej udržet.“

Způsob boje jednotek krytu je zpravidla obranný, ač mnohé akce budou útočné. Kryt musí šetřit municí a výzbrojí, ježto přísun bude nepatrný.

Drobná válka.

„Drobná válka se vede v čele, v bocích, ale především v týlu nepříteli, v souladu s ostatními operacemi Noční podniky jsou na prvním místě Provádějí ji menší vybrané oddíly s odvážnými, rozhodnými a vybranými veliteli. Pracují-li v nepřátelském týlu, musí být zásobeny vším potřebným na delší dobu Nejúčinněji škodí nepříteli, ruší-li život za frontou na silnicích a na cestách, které nelze obejít.“

Vyšší velitel si musí zajistit potřebný vliv na takové jednotky a postarat se o spojení s nimi v jakékoli formě.

Obrana proti drobné válce je věcí každé jednotky, podle okolností zvláštních vojsk. V týlu je třeba nepřítele obklíčit a zničit.

XII. Ubytování.

Ubytování (Unterkunft) je trojí: u b y t o v á n í (v osadách — Ortsunterkunft), s m í š e n é u b y t o v á n í (Ortsbiwak) a t á b o r (Biwak). V každém ubytování třeba učinit opatření proti vzdušnému i pozemnímu pozorování, OPL., obranu proti ÚV. a bojovým plynům.

Přípravu ubytování provádí buďto sám velitel s potřebným personálem nebo ubytovatelé. „Každý muž musí vědět, kde bytuje jeho představený, každý představený, kde jsou ubytována jeho vojska.“ Důležitá zařízení třeba nápadně označit, na př. štáby, odběr pohonných hmot, letecké úkryty, nemocnice a p. Lékařská a zvěrolékařská opatření musí být obecně známa; rovněž tak poplachové předpisy pro letecký, plynový a obyčejný poplach. K tomu účelu vydá místní velitel potřebná nařízení.

XIII. Armádní jezdeckvo.

„Armádní jezdeckvo (Heereskavallerie — vyšší jezdecké jednotky) je svým složením z jezdeckých, jízdních a motorisovaných jednotek rychlejší než vyšší jednotka pěší Rychlost, pohyblivost a vysoká palébná síla činí armádní jezdeckvo schopným k řešení mnohostranných úkolů a příležitostně i k získání převahy nad silnějším, ale pomalejším nepřítelem Potřebuje rozsáhlého prostoru, aby se mohlo plně uplatnit. Při vzdálenějších akcích v rámci určité operace nesmějí jednotky armádního jezdeckva ztratit styk s hlavními silami. Především třeba jich použít na volném křídle nebo v širokých mezerách mezi vyššími jednotkami; při velké vzdálenosti obou soupeřů též před frontou. Je-li prostor činnosti příliš malý, třeba armádní jezdeckvo vytáhnout Chybějí-li předpoklady k účelnému zasazení, bude zálohou na příhodném místě pro pozdější zásah.“

Pracuje-li armádní jezdeckvo samostatně, musí jednat bez ohledu na zadní spojení. Musí být ovšem hojně zásobeno; žije však z místních zdrojů. Vyšší jezdecký velitel musí mít ve zvláštní míře „sílu vůle, chladno-

krevnou odvahu, tělesnou pohyblivost, operativní porozumění, rychlé rozhodování a stručnou rozkazovací řeč“.

Co se průzkumu týká, nařizuje velitel jezdeckého sboru vzdušný, velitel jezdecké divise pozemní průzkum. „Použití v bitvě je nejvznešenější úlohou (vornehmste Aufgabe) armádního jezdeckva. Útok do boku a týlu nepřítele je nejúčinnější.“

Armádní jezdeckvo se obvykle neúčastní útoku na nepřítele v postavení. Ale nesmí se ho vzdát, má-li být nepříteli zabráněno, aby nepřesunul jinak své síly. Kryje-li bok, musí využít každé příležitosti k útočné akci. Zvláště se hodí k pronásledování, kdy se snaží nepřítele předhonorit a přehradit mu ústupové cesty, zejména při nasazení z křídla. Úkoly ústupového boje zvláště odpovídají vlastnostem armádního jezdeckva. Může se nenadále objevit na neočekávaném místě a předejít nepřítele v obsazení důležitých míst, nebo svést jeho pozornost jinak anebo konečně působit na jeho zadní spojení. Takové podniky jsou však jenom tehdy ospravedlněny, jsou-li důležitější než účast armádního jezdeckva v rozhodné bitvě, anebo není-li tato bitva neúčastí armádního jezdeckva nijak dotčena.

Jezdecká divise se člení za pochodu zpravidla do několika proudů (jezdecké pluky nebo brigády s přidělenými zbraněmi). Motorisované části následují buďto jako motorisovaná skupina (motorisierte Staffel) nebo pochodují po zvláštní cestě jako motorisovaný pochodový proud (motorisierte Marschkolonne). Náskok předvoje bývá nejčastěji větší než u pěších vojsk. Předvoje se obvykle zajišťují průzkumnými hlídkami až asi na 10 km vzdálenost vpředu a do stran.

Armádní jezdeckvo útočí rychle. Při hluboce členěné útočné sestavě odpovídá šířka pásma činnosti jezdeckého pluku asi šířce pěšího praporu neboli 400—1000 m.

V obraně nutno držet náruční koně obvykle mimo účinný dostřel nepřátelského dělostřelectva. Jindy možno použít jezdeckva jako pohyblivé zálohy. V ústupovém boji se snaží působiti útočně, zejména na bocích.

Boj koňmo se vyskytuje jen při srážce malých jezdeckých oddílů a při překvapení slabého nepřítele, zejména v průzkumné službě. Ataka může mít velký morální vliv proti otřesenému nepříteli.

Armádní jezdeckvo je podporováno jezdeckým dělostřelectvem, pěchotou na autech, jednotkami cyklistů, motocyklistů, ženijního a telegrafního vojska, což vše zvyšuje palebnou sílu armádního jezdeckva a jeho taktickou i operativní pohyblivost.

Z á v ě r.

Nový německý Polní řád stanoví zásady pro velení a použití vojsk v boji. Určuje též podmínky zasazení novodobých bojových prostředků ve všech údobích operací. Vzhledem k tomu, že TF. byl zpracován již před r. 1933 a tím i před zavedením všeobecné branné povinnosti r. 1935, nutno konstatovat, že německé velení po válce nezahálelo a že theoreticky i prakticky zkoušelo ustanovení předpisu, než je vydalo k obecnému použití. Netřeba podotýkat, že německá politika posledních tří let neobvykle tuto práci usnadnila i umožnila.

Jako červena nit se táhne předpisem důraz na silnou osobnost velitele. „Jaký velitel, taková jednotka!“ A nejde jen o důstojníka, nýbrž i o poddůstojníka a „nejmladšího“ vojáka, který svými vlastnostmi cha-

rakteru, zejména chabrostí a samostatností, strhne s sebou celou jednotku.

Setkáváme se tu s myšlenkami staršího Moltka (důraz na vlastnosti charakteru), Schlieffena (účinnost obchvatu), jakož i s naučeními světové války (nutnost průlomu a užitečnost obrany).

Duch tohoto předpisu není tedy nový. Je to duch staré pruské a později císařské německé armády, který nyní zachvátil celý národ; armáda však na předválečnou tradici jen důkladně navazuje a chce ji přivést k dokonalosti použitím moderních zbraní.

Plukovník pěch. Miloslav Mrákota:

Positivní a negativní bojové hodnoty.

(Psychologická studie.)

„...dnes nejen vojevůdce, nýbrž každý důstojník a voják musí myslet a myslet dobře...“
T. G. Masaryk.

Jsou-li prostředky strategie a taktiky podrobeny možným změnám, způsobeným zrychleným vývojem odborných věd, zůstává člověk v celém svém tělesném i duševním založení nezměnitelným prvkem skutečnosti, schopným sice asimilace, ne však podstatné změny své lidské přirozenosti.

Jeho fyzický výkon v boji závisí na faktorech nám dostatečně známých, o nichž netřeba se dále šířit; zmínky však zasluhuje fakt často pomíjený, že tento reální fyzický výkon stojí v příčinné souvislosti s životní úrovní a s psychologickým ovzduším individua již v dobách mládí.

V životním zájmu válčícího státu je proto, aby měl vojsko nejen dobře vycvičené a moderně vybavené, ale i bojovníky znamenité fyzické a duševní kondice. Materiál ustaraný denními existenčními potížemi a nepříznivými životními podmínkami, vyčerpaný neúměrnými služebními požadavky a vlivem tohoto trvalého nervového napětí i duševně opotřebovaný bude sotva vykazovat žádoucí stupeň odolnosti proti fyzickým a duševním útrapám moderního boje, a to zejména právě v mnohdy velevýznamných prvních bojích a operacích.

Připustíme-li thesi, že právě náš voják při vši své dokazatelné rekovnosti neúspěch snáší nedobře a že při nezdaru ztrácí snadno důvěru v úspěch, je dalekosáhlost imperativního požadavku již počáteční odolnosti u našeho důstojníka a vojína do očí bijící. Čím lépe je a bude o důstojníka a vojáka postaráno v míru (potřeby hmotné, sport, kultura), tím více je možno od nich požadovat ve válce a tím vyššího stupně zabezpečení dosáhne stát.

Těmito příznivými životními podmínkami soustavně vychovávaná a odborným výcvikem zdůrazněná odolnost dojde plného rozmachu teprve tehdy, působí-li na ni intenzivně a ustavičně kladně duševní ovzduší. Nepřehlížím tu k normálním prostředkům směřujícím k zvýšení všech duševních hodnot, jimiž se má vyznamenávat každý uvědomělý voják (nezištné vlastenectví, obětovnost, pravé hrdinství, prýstící z tradice národa, jednotky a p.). Chci se však zmínit o závažném činiteli, který má přímo zhoubný vliv na duševní klady národů a armád.